



Teden dijakov umetniške gimnazije, smer sodobni ples

Na obrobju – tudi med kolegi

Že šesta zaključna predstavitev dijakov SVŠGL

Predpremier 09 – Sodobni ples je že dolgo neurejeno polje

Zavod Emanat, ki skrbi za uveljavitev in razvoj umetnosti plesa, deluje na treh področjih: umetniški produkciji, izobraževanju in založništvu. Ta teden je v ospredju predvsem srednje področje, saj v soorganizaciji z Zavodom Bunker in Plesnim Teatom Ljubljana predstavljajo vsakoletno zaključno predstavitev maturantov in dijakov SVŠGL (Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana), umetniške gimnazije, ki ima v svojem programu smer sodobni ples. Prireditev je šesta po vrsti, prvič pa so se spomnili tudi svojih nekdanjih učencev. Kje so in kaj delajo, bodo pokazali jutri in v soboto v prostorih Plesnega teatra Ljubljana.

Zaključna produkcija je predstavitev vseh štirih letnikov gimnazije pod umetniškim vodstvom in mentorstvom slovenskih koreografov. Petinpetdeset dijakov je vključenih v skupinske koreografije in solo predstavitve, tema pa je ena in tak je tudi naslov: *Predpremier 09 – Nasprotja*.

Toda za kaj sploh gre? V Sloveniji je bil s šolskim letom 1999/2000 prvič uveden program umetniška gimnazija in v njej smer sodobni ples. Program, ki se zaključuje z maturo in obsega seveda tudi vse splošne predmete, dijakom omogoča, da nadarjenost za ples razvijajo na temelju strokovno preverjenih in kvalitetnih vzgojno-izobraževalnih pristopov. Tako se bo na letošnji prireditvi predstavila že šesta generacija učencev šole, umetniško vodstvo je v rokah Mojce Dimec Bogdanovske, Nataše Tovirac, Petre Pikalo in Maje Delak, mentorji pa so še Mojca Bandelj, Nataša Berce, Gregor Luštek, Irena Tomažin, Vlasta Veselko, Urška Vohar ...

Nastopi nekdanjih dijakov

V prostorih Plesnega teatra Ljubljana se bodo letos prvič predstavili tudi nekdanji dijaki gimnazije, med njimi bo dijak tretjega letnika Jan Rozman izvedel solo performans. Večer z naslovom P. M. S., kar pomeni *Post-maturantsko srečanje*, je zamišljen kot predstavitev dosežkov vseh tistih, ki so po končani srednji šoli nadaljevali študij sodobnega plesa. Naslovi teh plesalcev so danes precej razpršeni in segajo od akademije za ples Laban v Londonu, Rotterdam Dance Academy, salzburške Experimental Academy of Dance (SEAD), Akademije

za likovno umetnost v Ljubljani in AGRFT do posameznih tujih plesnih skupin.

Veliko nekdanjih dijakov je namreč ostalo v tujini, ker imajo tam boljše možnosti rednega angažmaja. Tako je P. M. S. pilotski projekt, ki pa ga ni podprla nobena državna institucija. In tu smo že pri problemu sodobnega plesa, ki se v Sloveniji infrastrukturno, sistemsko in finančno ni dovolj profesionaliziral, pa čeprav smo Slovenci že v dvajsetih letih prejšnjega stoletja z Meto Vidmar v Ljubljani dobili Šolo za umetniški ples, v sedemdesetih Studio za svobodni ples, leta 1985 pa PTL, Plesni teater Ljubljana. Ker še danes ni celovite šole za sodobni ples, so ta umetnost in njeni akterji razpršeni na manjše zavode (Flota, Vitkar, Bunker, Maska ...). »Od

Petra Pikalo: Škoda, da institucionalizacija sodobnega plesa poteka tako počasi. Minilo bo skoraj deset let, kar je bil ustanovljen šolski program sodobni ples. Položaj sodobnega plesa v Sloveniji je odraz odnosa države do te umetnosti. Navsezadnje se ves čas prekrivamo z gledališčem, oni stopajo na naše področje, mi na njihovega, a država podpira le gledališče. Zanimanje za vpis v umetniško gimnazijo je veliko, ustavljajo pa ga že sami starši, saj umetnik v družini danes ni družbena prioriteta. A moram reči, da so dijaki zagnani, da je produkcija enkratno uspela, da pa imamo težave s povezovanjem tudi z drugimi umetniškimi gimnazijami. Zdi se, da je vsak v svojem kotičku, obrnjen k sebi, mi v sodobnem plesu pa najbolj odrinjeni.

Jan Rozman: Umetniška gimnazija s smerjo sodobni ples je edina možnost za izobraževanje na področju sodobnega plesa pri nas. Ker pa ni akademskega nivoja, bom moral oditi v tujino. Izkušnje nekdanjih dijakov naše šole kažejo, da je program dovolj kvaliteten, da lahko opraviš sprejemne izpite tudi na slovitih šolah.

Mojca Dimec Bogdanovska: Glede na položaj sodobnega plesa pri nas je čudno, da ta gimnazija sploh še obstaja. Čeprav v raznih dokumentih veliko piše o umetnostni vzgoji mladih, je je v resnici vedno manj. Zelo sem kritična do dejstva, da ima sodobni ples pri nas tako slab položaj. Vsako leto v gimnaziji sproduciramo kar nekaj plesnih talentov, a kaj, ko nimajo možnosti za nadaljni študij. Na cedilu puščamo cele generacije, dokumenti pa so polni strategije ... Ne samo, da smo dvajset let v zaostanku, na področju sodobnega plesa smo Slovenci sto let zadaj. Od Pie in Pina Mlakarja se pravzaprav nič ni zgodilo.

1985. se na institucionalnem nivoju v sodobnem plesu ni zgodilo nič, oblast je dopuščala in sofinancirala posameznike na plesnem področju, ni pa poskrbela za mreženje, izobraževanje, arhiv, vadbene prostore ... Polje sodobnega plesa pri nas očitno obstaja, a ljudje so se ves čas sami izobraževali, bili so svobodnjaki, ki pa razen posameznih del v gledališčih kot koreografi ali igralci drugih resnih možnosti niso imeli,« pravi Sabina Potočki iz Emanata.

A vendar prihodnost po njenem mnenju ni tako črna. V resnici je oblast že v prvem nacionalnem kulturnem programu zaznala neurejeno področje, na ministrstvu so sestavili odbor, ki bo predebatiral model, kako to polje urediti. »Ne navijamo za tip institucije, kakršna je denimo Cankarjev dom, ampak za bolj odprto formo, agencijo, servis ... Poskusi torej so, a trajalo bo vsaj še deset let, da se kaj konkretnega zgodi,« je dodala Sabina Potočki. **TANJA JAKLIČ**

Predpremier 09: Nasprotja
(31. marca bo ponovitev v Delavskem domu Trbovlje)
P. M. S. (27. in 28. marca v Plesnem teatru Ljubljana)